

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/27/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201920
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413201920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Jozefa Engela v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 4C 115/2013-26 zo dňa 05.12.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 238 ods. 1 a 2, § 44 ods. 6, § 44 ods. 7 Exekučného poriadku.

Vychádzal zo zistenia, že žalobou podanou na Okresný súd Poprad 27. 9. 2012 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu titulom náhrady majetkovej škody 175,- eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy 221,28 eur a náhradu trov konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Právny základ žaloby žalobca v danej veci dôvodil nárokom na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Poprad ako exekučného súdu spočívajúcim v nerozhodnutí tohto exekučného súdu o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote 30 dní od doručenia návrhu a v jeho bezdôvodnej nečinnosti po podaní tohto návrhu.

Súd prvého stupňa zo správy Okresného súdu Poprad zo dňa 20.11.2014 vyplýva, že exekučné konanie žalobcu ako oprávnenému proti povinnej V. B., D.. X.X.XXXX, vedené na exekučnom úrade pod č. EX 343/2004, v ktorom bolo exekučným súdom súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie pod č. XXXX*XXXXXX, je na Okresnom súde Poprade vedené pod sp. zn. 10Er 40/2004. Súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia exekučnému súdu doručil 1.3.2004. Dňa 10.3.2004 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 22.11.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením z 6.4.2011 exekučný súd rozhodol o zmene exekútora a trovách exekúcie..

Konštatoval, že v danej veci teda v čase začatia predmetného exekučného konania (pred 1..3.2004) Exekučný poriadok ešte neupravoval lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu exekútora. Podľa citovaného prechodného ustanovenia § 238 Exekučného poriadku aj po zmene ust. § 44 Exekučného poriadku účinnnej k 1. 9. 2005 vykonanej zákonom č. 341/2005 Z. z., ktorý zaviedol 30 dňovú zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora, bolo povinnosťou exekučného súdu pokračovať v predmetnom exekučnom konaní podľa práva platného do 31. 8. 2005.

Preto sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v predmetnom exekučnom konaní exekučný súd postupoval nesprávne, ak o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v 30 dňovej zákonnej lehote. Pre rozhodnutie súdu o tomto návrhu nebola v tom čase zákonom stanovená žiadna lehota. Preto súd nemohol prijať ani právny záver o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v porušení povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Vychádzajúc z okolnosti predmetného exekučného konania, v ktorom jeho rozhodovanie o návrhu na zmenu exekútora trvalo cca 4 mesiace, počas ktorých súd nebol nečinný, v celom rozsahu poukazujúc na argumentáciu ÚS SR v náleze ÚS 520/2012-39 z 10.7.2013 súd v danej veci prijal záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prietahmi.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako neďôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednosti právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako nárast ekonomickej trestnej činnosti alebo rozsah nevybavenej súdnej agendy. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Poznamenal, že ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. Znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/174/2014.

Žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu ako aj na internete a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci na základe vykonaných dôkazov, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania žalobcom nebolo zistené, že by prvostupňový súd vo svojom konaní a rozhodovaní pochybil. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného ku dňu podania návrhu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote,

nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného ku dňu podania návrhu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005, sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Odvolaťel v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prieťahov v konaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je zrejماً z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Preto tento odvolací dôvod odvolací súd považoval za nedôvodný.

Keďže žalobca sa v predmetnej veci domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Poprad vo veci vedenej pod sp. zn. 10Er 40/2004,

odvolací súd k tomuto uvádza, že exekučné konania začaté do 31.08.2005 sa v zmysle prechodných ustanovení Exekučného poriadku (§ 238 ods. 1 a 2) dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, a teda nie je možné na ne aplikovať ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktoré stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že v predmetnom exekučnom konaní exekučný súd postupoval nesprávne, ak o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v 30-dňovej zákonnej lehote. Pre rozhodnutie súdu o tomto návrhu nebola v tom čase zákonom stanovená žiadna lehota.

Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať viaceré procesné úkony, ktoré súvisia s rozhodovaním o zmene exekútora (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o doterajších trovách exekúcie).

Všetky úkony exekučného súdu viedli k rozhodnutiu o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora a boli vykonávané v súlade s Exekučným poriadkom. Exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

K námietke žalobcu ohľadne znaleckého posudku o výške škody odvolací súd uvádza, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu (základ nároku), preto má odvolací súd za to, že znaleckým posudkom o výške škody sa nebolo potrebné zaoberať. Z uvedených dôvodov námietku žalobcu považuje za nedôvodnú.

Návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, preto odvolací súd vyhodnotil túto odvolaciu námietku ako neopodstatnenú.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.